

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 23. oktobar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 23. oktobra 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA ODLUKE PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA
IZDAVANJE NALOGA *SUBPOENA* RADISLAVU KRSTIĆU DONETE 23.
OKTOBRA 2012.**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Radislav Krstić

g. Tomislav Višnjić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za izdavanje naloga *subpoena*: general Radislav Krstić", koji je optuženi podnio 3. oktobra 2012. na povjerljivoj osnovi¹ (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim;

I. Proceduralni kontekst i argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevu traži od Vijeća da izda, na osnovu pravila 54 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), nalog *subpoena* kojim će naložiti njegovom potencijalnom svjedoku, Radislavu Krstiću (dalje u tekstu: svjedok) da pristupi radi davanja iskaza u ovom predmetu 15. januara 2013.²
2. Optuženi tvrdi da je uložio napore da obezbijedi dobrovoljnu saradnju svjedoka i da u tome nije uspio.³ U prilog tome, optuženi napominje da je 10. avgusta 2012. zatražio da obavi razgovor sa svjedokom, a poslije toga i da se taj razgovor održi 10. septembra 2012., ali ga je branilac svjedoka 28. septembra 2012. obavijestio da svjedok odbija dati pristanak na razgovor i da ne želi svjedočiti kao svjedok optuženog.⁴ Optuženi kaže da je 29. septembra 2012. primio pismo svjedoka u kom on potvrđuje da nije voljan da se sastane s njim ni da svjedoči u ovom predmetu.⁵ Kako tvrdi optuženi, svjedok je odbio da primi odgovor koji mu je optuženi pokušao poslati 2. oktobra 2012.⁶
3. Optuženi tvrdi da postoje razumne osnove za vjerovanje da svjedok ima informacije koje mogu bitno pomoći njegovoj odbrani i da su te informacije relevantne za dokazivanje (1) da svjedok nije nikad obavijestio optuženog o pogubljenju zarobljenika iz Srebrenice; i (2) da su na sastanku između optuženog i svjedoka na kom su razgovarali o operaciji *Krivaja 95* razgovori bili ograničeni na planirano odvajanje enklava

¹ Javna redigovana verzija Zahtjeva takođe je zavedena 3. oktobra 2012.

² Zahtjev, par. 1, 17.

³ Zahtjev, par. 8.

⁴ Zahtjev, par. 4–6.

⁵ Zahtjev, par. 6.

⁶ Zahtjev, par. 7.

Srebrenice i Žepe.⁷ Optuženi tvrdi da je to svjedočenje direktno relevantno za njegovu *mens rea* za genocid i njegovu odgovornost za događaje u Srebrenici.⁸ Kako tvrdi optuženi, iskaz dotičnog svjedoka je takođe potreban za pravično rješavanje pitanja o kojima se sudi u ovom predmetu kako bi se utvrdilo (1) da kontakti svjedoka s optuženim "nisu imali nikakve veze sa zločinima" i da oni "nisu nikad razgovarali ni razmišljali o činjenju bilo kakvih zločina u Srebrenici"; i (2) da svjedok nije nikad obavijestio optuženog o pogubljenju zarobljenika iz Srebrenice.⁹

4. Tužilaštvo je 8. oktobra 2012. obavijestilo Vijeće elektronskom poštom da ne želi odgovoriti na Zahtjev.

II. Mjerodavno pravo

5. Pravilo 54 Pravilnika predviđa da pretresno vijeće može izdavati naloge *subpoena* "koji su potrebni za vršenje istrage ili pripremu i vođenje suđenja". Nalog *subpoena* se smatra potrebnim u smislu pravila 54 ukoliko je pokazana legitimna forenzička svrha za pribavljanje informacija:

Podnosilac zahtjeva za izdavanje naloga *subpoena* prije ili tokom suđenja mora pokazati da postoje razumne osnove za vjerovanje da će potencijalni svjedok pružiti informacije koje će suštinski pomoći podnosiocu zahtjeva u pogledu jasno navedenih pitanja na predstojećem suđenju.¹⁰

6. Da bi se ispunio ovaj uslov legitimne forenzičke, može se ukazati potreba da podnosilac zahtjeva predoči informacije o određenim faktorima kao što su položaj koji je potencijalni svjedok zauzimao u odnosu na događaje o kojima je riječ, odnose koji su eventualno postojali između svjedoka i optuženog a koji su relevantni za optužbe, svaku

⁷ Zahtjev, par. 9–12.

⁸ Zahtjev, par. 10–11.

⁹ Zahtjev, par. 13–15.

¹⁰ *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-AR73, Odluka u vezi s izdavanjem naloga *subpoena*, 21. juni 2004. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Halilović*), par. 6. *Tužilac protiv Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Odluka po molbi da se izdaju subpoenae, 1. juli 2003. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krstić*), par. 10 (citati izostavljeni); *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu dodeljenih branilaca da Tony Blair i Gerhard Schröder svedoče i da se s njima pre svedočenja obavi razgovor, 9. decembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), par. 38.

mogućnost koju je svjedok imao da posmatra ili da sazna za ove događaje, te svaku izjavu koju je svjedok dao tužilaštvu i drugim licima u vezi s njima.¹¹

7. Čak i ako se pretresno vijeće uvjeri da je podnosilac zahtjeva ispunio uslov legitimne forenzičke svrhe, izdavanje naloga *subpoena* može biti neprimjereno ako se tražene informacije mogu pribaviti drugim sredstvima.¹² Najzad, podnosilac zahtjeva mora pokazati da je učinio razumne pokušaje da obezbijedi dobrovoljnu saradnju potencijalnog svjedoka i da u tome nije uspio.¹³

8. Naloga *subpoena* ne bi trebalo izdavati olako budući da za sobom povlače upotrebu prisilnih mjera i mogu dovesti do nametanja krivičnih sankcija.¹⁴ Diskreciono ovlaštenje pretresnog vijeća za izdavanje naloga *subpoena* stoga je neophodno kako bi se obezbjedilo da prinudni mehanizam naloga *subpoena* ne bude zloupotrebjen i/ili iskorišten kao dio procesne taktike.¹⁵

III. Diskusija

9. Pošto je razmotrilo očekivani obim iskaza svjedoka koji je naveden u Zahtjevu, Vijeće se uvjerilo da je on nesumnjivo relevantan za više pitanja u vezi s dokazima odbrane optuženog. Očekuje se da će svjedok, kao bivši načelnik Štaba a potom i komandant Drinskog korpusa, svjedočiti o kontaktima s optuženim i konkretno o tome da li je obavijestio optuženog o tome da će zarobljenici iz Srebrenice biti pogubljeni, odnosno da je njihovo pogubljenje u toku ili okončano; i o čemu je razgovarano prilikom planiranja operacije *Krivaja 95*. Oba pitanja tiču se odgovornosti optuženog za događaje u Srebrenici 1995. godine i njegove *mens rea* za genocid koji mu se stavlja na teret. Vijeće se takođe uvjerilo da postoje dobri izgledi da svjedok u značajnoj mjeri pomogne optuženom u izvođenju dokaza odbrane u vezi s tim jasno identifikovanim pitanjima koja su relevantna za njegovu tezu, čime je ispunjen uslov legitimne forenzičke svrhe.

¹¹ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 6; Odluka u predmetu *Krstić*, par. 11; Odluka u predmetu *Milošević*, par. 40.

¹² Odluka u predmetu *Halilović*, par. 7; Odluka u predmetu *Milošević*, par. 41.

¹³ *Tužilac protiv Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za izdavanje naloga *subpoena ad testificandum*, 11. februar 2009., par. 7; *Tužilac protiv Simbe*, predmet br. ICTR-01-76-T, Odluka po zahtjevu odbrane za izdavanje naloga *subpoena* svjedoku SHB, 7. februar 2005., par. 3.

¹⁴ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 6; *Tužilac protiv Brđanina i Talića*, predmet br. IT-99-36-AR73.9, Odluka po interlokutornoj žalbi, 11. decembar 2002., par. 31.

¹⁵ Odluka u predmetu *Halilović*, par. 6, 10.

10. S obzirom na prirodu i obim očekivanog iskaza svjedoka, Vijeće se takođe uvjerilo da njegov konkretni iskaz nije moguće pribaviti drugim sredstvima. Kao bivši načelnik Štaba i komandant Drinskog korpusa koji je imao redovne kontakte s optuženim, svjedok je u jedinstvenoj poziciji da svjedoči o zločinima za koje je navedeno da su se desili u Srebrenici u julu 1995. godine i znanju optuženog o njima i njegovoj umiješanosti.

11. Na osnovu argumenata optuženog Vijeće se takođe uvjerilo da je on preduzeo razumne pokušaje da obezbijedi dobrovoljnu saradnju svjedoka putem pismenih zahtjeva upućenih u avgustu 2012. i da je svjedok uskratio pristanak na razgovor ili svjedočenje u ovom predmetu.¹⁶ Vijeće naglašava da bi optuženi ubuduće trebao Vijeću dostavljati popratne dokumente koji potkrepljuju njegove tvrdnje u tom pogledu.

12. Vijeće stoga konstatuje da je potrebno izdati nalog *subpoena* kojim će naložiti svjedoku da svjedoči u ovom postupku. [REDIGOVANO]

IV. Dispozitiv

13. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 54 Pravilnika, Pretresno vijeće ovim **ODOBRAVA** Zahtjev i:

- a. **NALAŽE** [REDIGOVANO] da preduzme razumne mjere kako bi se obezbijedilo da nalog *subpoena* bude uručen svjedoku [REDIGOVANO];
i
- b. **TRAŽI** od Službe za žrtve i svjedoke Međunarodnog suda da pruže svu potrebnu pomoć u provođenju ove Odluke.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsedavajući

¹⁶ Zahtjev, par. 4-7.

Dana 23. oktobra 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]